

בחינת מעבר לדוגמא : מכיתה "ט" לכיתה "י"

שם הנבחן : .....

הנחיות לנבחן/ת:

משך הבחינה : שעה וחצי

חומר עזר : אין

מבנה המבחן : במבחן הזה שני חלקים

חלק ראשון : הבנת הנקרא, מערכת הפועל

חלק שני : הבעה בכתב

הקפד על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק

הגיוני.

**בהצלחה!
צוות העברית**

הצוללת - מאז המצאתה ועד ימינו

הצוללת היא ספינה השטה מתחת לפני המים. כבר בשנת 1624 הומצאה הצוללת הראשונה. קורנליוס ואן-דרבל ההולנדי, היה מהנדס בשירות הצי הבריטי. הוא בנה ספינת משוטטים שאפשר היה להשקיע אותה במים. הספינה שלו הייתה מכוסה בעור והחיבורים בין המשוטטים לספינה היו אטומים, כדי שלא יחדרו מים לספינה. הספינה הצליחה לרדת לעומק 4.5 מטר מתחת לפני המים, והצליחה להישאר מתחת למים מספר שעות. מאז המצאת הצוללת הראשונה נבנו הרבה מאוד צוללות.

מאוד מסובך לבנות צוללת. כיוון שהצוללת שטה מתחת למים, חייבים לבנות אותה כך שהיא תהיה אטומה לגמרי ולהבטיח, שלא תהיה בה שום חדירת מים. במידה ויש חדירה של מים, היא טובעת, ואז יכולים כל הנוסעים בה לטבוע. עוד בעיה שצריך להקפיד עליה כשבונים צוללת היא בעיית החמצן, האוויר לנשימה לנוסעי הצוללת. כאשר יוצאת הצוללת למסע, ממלאים בתוכה בלוני חמצן, שיספיקו לכל הזמן שהצוללת מתכוננת לשהות מתחת למים.

הצוללת איננה כלי שיט נוח. מאוד צפוף בצוללת, אין רואים נופים מיוחדים והמסע בצוללת יכול להיות מאוד משעמם. לכן, הצוללת איננה כלי שיט המיועד למסע תענוגות ונופש.

הצוללת משמשת בעיקר את הצבא. היא משמשת ככלי מלחמה והחיילים ששטים בצוללת, עסוקים כל הזמן באחזקה ובהבטחה שהצוללת תתפקד היטב. יש חיילים, שהתפקיד שלהם לשמור על מערכות ההפעלה של הצוללת, אחרים דואגים לחמצן, יש שמנווטים ומובילים אותה במרחבי מעמקי הים, יש שדואגים להכין אוכל לחיילים ויש כמובן מפקדים.

בזמן מלחמה הצוללת היא כלי נשק חשוב ביותר. המיוחד בצוללת, שהיא יכולה לתקוף מטרות מבלי שיראו אותה או יבחינו בה. היום, בעידן המודרני, פיתחו שיטות לאיתור צוללות מתחת לפני המים כך שהיתרון המיוחד שהיה לצוללת, יכולת תקיפה מבלי שיבחינו בה, כבר לא כל כך נכון בימינו. אבל עדיין יש שיטות המאפשרות לצוללת להסתתר.

התקדמות נוספת של השנים האחרונות הוא אורך הזמן שהצוללת יכולה **לשהות** מתחת לפני המים. היום, בעידן המודרני, הצליחו לפתח שיטות שצוללת תוכל לשהות מתחת לפני המים חודשים ארוכים ואף שנים.

"לדעת" אנציקלופדיה לנוער .

השאלות :

☒ על פי פסקה 1, מהי צוללת? (2 נקודות)

☒ על פי פסקה 1, מי היה ממציא הצוללת ובאיזו שנה היא הומצאה? (4 נקודות)

☒ על פי פסקה 1, מה היה יוצא דופן בספינת המשוטים האטומה? (2 נקודות)

- א. בנה אותה מהנדס הולנדי.
- ב. היו לה משוטים.
- ג. היא הצליחה לרדת מתחת לפני המים ולשהות שם מספר שעות.
- ד. כל התשובות נכונות.

☒ על פי פסקה 2, מדוע מסובך לבנות צוללת? (2 נקודות)

- א. כי כולם טובעים בה מתחת למים.
- ב. מכיוון שהיא לא ספינה רגילה ששטה מעל המים.
- ג. מכיוון שחייבים לדאוג שהיא תהיה אטומה לגמרי בכדי שלא יחדרו אליה מים.
- ד. מכיוון שתמיד חודרים אליה מים והיא אף פעם לא תוכל להיות אטומה לגמרי.

☒ השלימו את המשפט על פי פסקה 2. (5 נקודות)

כאשר בונים _____ יש להקפיד שהיא תהיה _____ כדי שלא יחדרו מים והנוסעים _____ . בעיה נוספת היא בעיית ה _____ . יש לספק חמצן לכל הנוסעים בצוללת כי היא _____ מתחת למים.

שוהה, אטומה, ימותו, צוללת, חמצן, פתוחה, אוויר, טובעת, יטבעו

☒ בפסקה 3 כתוב, הצוללת אינה כלי שיט לתענוגות. מדוע? (3 נקודות)

- א. מכיוון שהיא אינה צפה ואי אפשר לצאת איתה לשיט נופש מחוף לחוף.
- ב. מכיוון שהיא צפופה ואין בה את היכולת לצפות בנופים מרהיבים בשעת ההפלגה.
- ג. מכיוון שרק חיילים שטים בה.
- ד. כל התשובות יכולות להתאים לשאלה.

☒ על פי פסקה 4, מהו היעוד (המטרה) העיקרי של הצוללת? (2 נקודות)

☒ על פי פסקה 5, מדוע נחשבה הצוללת בעבר, ככלי נשק חשוב במלחמה? (3

נקודות)

- א. מכיוון שהיא הייתה מסוגלת לתקוף מטרות מבלי שיבחינו בה.
- ב. מכיוון שהיא הייתה מסוגלת לאסוף מידע ממקומות רחוקים בשטח האויב.
- ג. מכיוון שהיא הייתה יכולה להסתתר במים עמוקים .
- ד. רק תשובות א' + ג' מתאימות.

פרשו את המילים הבאות. היעזרו במחסן המילים: (4 נקודות)

- צי- _____
- אטום- _____
- לנווט - _____
- הבחין- _____
- עידן- _____
- איתור- _____
- יתרון- _____
- שהייה- _____

הימצאות לאורך זמן, חיפוש, ראה, קבוצת אוניות, מעלה, זמן/ תקופה, חסום/ סגור, לכוון

☒ הנושא העיקרי בו עוסק הקטע שלפניכם הוא: (3 נקודות)

- א. הצוללת אינה כלי שיט לתענוגות ונופשים.
- ב. המצאתה של הצוללת, מטרתה מעלותיה וחסרונותיה.
- ג. בעידן המודרני, הצוללת אינה יעילה לתקופת מלחמה.
- ד. בעיית חמצן ובעיית הצפיפות בצוללת.

☒ מיינו את המילים הבאות עפ"י מיקומן הנכון בטבלה: (10 נקודות)

עבר	הווה	עתיד

מנווט, הבחינה, משמשת, אתקוף, תקפתי, הבטחתן, שומרות, תשקע, ראינו, נצלול, ניווטה, ידאגו, דאגתי, תישארנה, הפעילו, דואגת, יספיקו, הצלחתם, יבחן, רואות, נוסעת, מתפקדים

